USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **A. A. A.**, zast. Mgr. Daliborem Lípou, advokátem se sídlem Jugoslávská 856/2, Karlovy Vary, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, se sídlem Masarykova 925/27, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 4. 2024, čj. KRPU-59349-23/ČJ-2024-040022-SV, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 4. 2024, čj. 75 A 7/2024-20,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

IV. Ustanovenému zástupci žalobce **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši **4 469 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl v saské obci Hellendorf ve Spolkové republice Německo společně s dalšími 27 cizinci zadržen v kamionu s gruzínskou registrací. Neměl žádný cestovní doklad ani oprávnění k pobytu na území Schengenského prostoru, proto jej německé orgány zajistily a předaly zpět do ČR, ze které se na území Německa pokoušel vstoupit. Žalovaná následně rozhodla v záhlaví označeným rozhodnutím o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Proti rozhodnutí žalované brojil žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, který ji však shora označeným rozsudkem zamítl.

[2] Krajský soud nepřisvědčil námitce žalobce, že mu mělo být místo zajištění uloženo některé ze zvláštních opatření podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Zvláštní opatření za účelem vycestování nepředstavují v případě žalobce dostatečnou záruku toho, že by spolupracoval s policejními orgány při realizaci správního vyhoštění. Naopak existuje

významné riziko, že by žalobce pokračoval v cestě do Velké Británie nebo by se skrýval, čímž by zmařil nebo ztížil výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Dále také krajský soud nesouhlasil s tím, že by napadené rozhodnutí bylo paušalizované. Kromě žalobcova nelegálního pobytu totiž žalovaná zohlednila též nerespektování právních předpisů ČR, snahu dostat se nelegálně až do Velké Británie a pracovat tam a nelegální překročení státních hranic ČR a dalších přesně nezjištěných států nacházejících se mezi ČR a Tureckem v zadním prostoru kamionu. Nepřisvědčil žalobci také v tom, že by délka trvání zajištění byla stanovena nepřiměřeně bez řádného odůvodnění. Žalovaná v napadeném rozhodnutí popsala výčet předpokládaných kroků potřebných k realizaci správního vyhoštění a odhad jejich časové náročnosti, ze kterého je patrné, že doba trvání zajištění žalobce 90 dnů je přiměřená. Nepřisvědčil žalobci ani v tom, že by v napadeném rozhodnutí chyběly dostatečně odůvodněné a podložené úvahy vedoucí žalovanou k závěru, že žalobce nebude spolupracovat s příslušným orgánem veřejné moci, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří rozhodnutí o vyhoštění. Žalobce totiž vědomě nelegálně vstoupil na území Evropské unie veden především ekonomickými motivy (touhou žít a pracovat ve Velké Británii) a soud nepochyboval o tom, že by v podobném jednání pokračoval i nadále a snažil by se dokončit svou cestu do Velké Británie. Krajský soud neshledal ani namítané porušení základních zásad činnosti správních orgánů ani čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[4] Napadenému rozsudku a rozhodnutí žalované stěžovatel vytýká, že se krajský soud a žalovaná nedostatečně vypořádaly s důvodností zajištění. Není zřejmé, jaké skutečnosti odůvodňují závěr žalované, že stěžovatel nebude spolupracovat, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří rozhodnutí o správním vyhoštění. Přestože stěžovatel přicestoval na území členských států Evropské unie bez platného dokladu, učinil tak za situace, kdy mu žádným z nich nebyla uložena povinnost opustit jejich území, a tudíž nemařil žádné správní rozhodnutí. Nedopustil se ani žádné trestné činnosti. Nelze připustit paušalizované rozhodování ve věcech jednotlivých skupin zajišťovaných cizinců. Jediným důvodem zajištění stěžovatele je skutečnost, že se nachází na území ČR nelegálně. Stěžovatel také namítá v kasační stížnosti blíže nespecifikované sdělení Ředitelství služby cizinecké policie, které nemělo být považováno za relevantní a dostačující. Neobstojí tvrzení, že stěžovatel nerespektuje právní předpisy členských států Evropské unie, včetně České republiky, a že uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců je z hlediska jeho jednání nedostačující a neúčelné.

[5] Námitky stěžovatele směřují i vůči stanovené době trvání zajištění, která nedostatečně zohlednila konkrétní situaci stěžovatele. I když žalovaná učinila „kvalifikovaný“ odhad doby nezbytné k realizaci správního vyhoštění, vycházela při něm pouze ze zcela obecných statistických informací. Žalovaná například odkazovala na administrativní kroky a časovou náročnost v souvislosti se ztotožněním stěžovatele, ačkoli ten již náležitě a jednoznačně ztotožněn byl. Při svém závěru o obvyklé době pro vydání náhradního cestovního dokladu nepřihlédla k reálným zkušenostem občanů Irácké republiky a příslušného zastupitelského úřadu. Nelze paušálně prohlásit dobu, která je pro vydání náhradního cestovního dokladu potřebná.

[6] Stěžovatel proto navrhuje rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalované zrušit a žalované uložit povinnost, aby jeho zajištění bez zbytečného odkladu ukončila.

[7] Podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 28. 5. 2024 stěžovatel požádal o nařízení jednání ve věci jeho kasační stížnosti podle § 109 odst. 1 s. ř. s.

[8] Žalovaná se odkázala na rozsudek krajského soudu a uvedla, že postupovala v souladu s právními předpisy a své rozhodnutí náležitě odůvodnila. Navrhla proto Nejvyššímu správnímu soudu kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] V dané věci rozhodoval v řízení před krajským soudem samosoudce, a proto se kasační soud v souladu s § 104a s. ř. s. zabýval nejprve otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Vymezením pojmu „podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele“ se již tento soud opakovaně zabýval (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) je dána potřeba učinit judikaturní odklon, 4) v napadeném rozsudku bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Tato v minulosti vymezená kritéria se uplatní i za platné zákonné úpravy, která rozšířila okruh případů, kdy Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (např. usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021 28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 11).

[10] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[11] Nejvyšší správní soud podotýká, že skutkově i právně téměř totožnou věcí (cizince, který byl odhalen ve stejném nákladním vozidle jako stěžovatel v nynější věci) se zabýval již v usnesení ze dne 21. 6. 2024, čj. 5 Azs 124/2024-41, z jehož závěrů nynější rozhodnutí vychází, lze na ně v podrobnostech odkázat a od nichž soud neshledal důvod se odchýlit.

[12] Nejvyšší správní soud se ve své dosavadní judikatuře již zabýval výkladem podmínek zajištění podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Okolnosti, které zakládají důvodné podezření, že by cizinec mohl mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění ve smyslu § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, mohou spočívat také v tom, že cizinec vyjádřil záměr pokračovat v cestě přes území jiných členských států Evropské unie, aniž by byl držitelem oprávnění k pobytu v rámci Evropské unie (viz rozsudky NSS ze dne 8. 4. 2016, čj. 8 Azs 171/2015-52, č. 3429/2016 Sb. NSS, bod 33, nebo ze dne 27. 3. 2019, čj. 6 Azs 25/2019-23, bod 16, jakož i usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 28. 2. 2017, čj. 5 Azs 20/2016-38, č. 3559/2017 Sb. NSS, bod 37).

[13] Uložení zvláštního opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců musí být upřednostněno před zajištěním cizince, pokud lze předpokládat, že cizinec bude schopen splnit povinnost plynoucí ze zvláštního opatření, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložením zvláštního opatření ohrožen výkon správního vyhoštění (např. rozsudky ze dne 15. 7. 2011, čj. 7 As 76/2011-50, ze dne 18. 7. 2013, čj. 9 As 52/2013-34, nebo ze dne 20. 3. 2014, čj. 7 Azs 8/2014-20, jakož i již zmíněné usnesení rozšířeného senátu NSS čj. 5 Azs 20/2016-38, zejména bod 28 a 29). Podle § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců se zvláštní opatření neuloží, pokud je zjevné, že cizinec má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu.

[14] Co se týče stanovení délky zajištění, Nejvyšší správní soud setrvává na právním názoru, že správní orgán musí v rozhodnutí o zajištění, jímž se stanoví doba jeho trvání, uvést *„jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů […]. Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem“* (rozsudek NSS čj. 1 As 93/2011-79, bod 22; srov. též rozsudky NSS ze dne 13. 8. 2020, čj. 1 Azs 143/2020-48, bod 35, nebo ze dne 13. 10. 2022, čj. 9 Azs 107/2022-41, bod 17).

[15] Nejvyšší správní soud s poukazem na výše shrnuté právní názory konstatuje, že v souvislosti s výkladem a použitím uvedených zákonných ustanovení v posuzované věci nevyvstává žádná právní otázka, která by nebyla v dosavadní judikatuře řešena, nebo by byla řešena rozdílně, případně by do budoucna vyžadovala odlišné právní posouzení. Krajský soud při posouzení podmínek zajištění tuto judikaturu respektoval a ani Nejvyšší správní soud nemá žádný důvod se od ní ve věci stěžovatele odchýlit.

[16] V samotném posouzení věci krajským soudem Nejvyšší správní soud neshledal žádné, natožpak zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. V tomto ohledu postačí odkázat na rozhodné části odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu. Krajský soud se řádně vypořádal s existencí důvodů zajištění stěžovatele, které vycházely ze zjištěných okolností jeho vstupu na území ČR, jakož i jím vyjádřeného záměru pokračovat v cestě do Velké Británie. Důvody svědčící přijatelnosti kasační stížnosti pak nelze shledat ani s ohledem na podrobné odůvodnění žalované, pokud jde o nemožnost nahrazení zajištění některým ze zvláštních opatření, jakož i stanovení doby trvání zajištění na 90 dnů, s nímž se ztotožnil také krajský soud. Uvedená doba vychází z kvalifikovaného odhadu žalované ohledně doby nezbytné pro jednotlivé úkony, které musí žalovaná před realizací vyhoštění učinit. Námitky stěžovatele, který pouze odmítá „paušalizaci“ doby pro jednotlivé úkony, nejsou způsobilé takto stanovenou dobu trvání zajištění zpochybnit.

[17] Námitky stěžovatele tak neopodstatňují závěr o přijatelnosti kasační stížnosti z důvodu, že by o jeho zajištění bylo rozhodnuto v rozporu s § 124 odst. 1 písm. b) a § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, ani že by zajištěním byla porušena jeho osobní svoboda zaručená v čl. 8 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

pokračování

IV. Závěr

[18] Jelikož kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost. Vzhledem k odmítnutí kasační stížnosti nebyl dán důvod pro nařízení jednání podle § 109 odst. 1 s. ř. s., o které stěžovatel žádal.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. I když žalovaná ve věci úspěch měla, v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevynaložila, a tudíž jí Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[20] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 27. 5. 2024, čj. 8 Azs 141/2024-14, ustanovil zástupcem stěžovatele pro řízení o kasační stížnosti advokáta Mgr. Dalibora Lípu. Jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování hradí stát (§ 35 odst. 10 a § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, částkou 3 100 Kč za jeden úkon právní služby (příprava a převzetí zastoupení) a dále částkou 300 Kč, která představuje paušální náhradu hotových výdajů vztahující se k jednomu úkonu právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). K odměně soud připočetl náhradu za promeškaný čas podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu ve výši 400 Kč (cesta Karlovy Vary – Zařízení pro zajištění cizinců Bálková, Tis u Blatna a zpět). Soud připočetl dále cestovní výdaje ve výši 669 Kč (kombinovaná spotřeba podle technického průkazu vozidla 4,9 l motorové nafty, při ceně paliva 38,70 Kč podle vyhlášky č. 398/2023 Sb. a sazbě základní náhrady za 1 km jízdy podle téže vyhlášky 5,60 Kč a při ujetí cca 89,24 km). Ustanovený advokát není plátcem daně z přidané hodnoty. Celková částka odměny tedy činí 4 469 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. července 2024

Milan Podhrázký
předseda senátu